

Forum Stad & Samenleving

18 oktober 2018

aanwezig

Voorzitter

mevr. M. Pelzer

raadsleden en fractieassistenten:

Mevrouw M. Alberts
Mevrouw L.I. Bentvelzen
Mevrouw J.N. Besteman-De Vries
De heer E.G.T. Braam
De heer D.R. Cupedo
De heer C.P.I.M. Dolmans
De heer M.J. van Enk
De heer M.A.J. Ezinga
Mevrouw P.G. Kames
De heer J. Karremans
De heer J. Keus
De heer M.J. Keijzer
Mevrouw C.J. Kistemaker
Mevrouw A. Koegler-Böhm
Mevrouw H.L. van der Kooij
De heer A.P. Kooy
De heer G. Kruger
De heer J. Loof (f.a)
De heer M. El Majjaoui
Mevrouw R.F. de Man

ter kennisname aan

Vervolg aanwezig:

De heer R.A.J. van der Meij
Mevrouw C.J.T. de Mooij
Mevrouw W.A.A.M. van Nunen
De heer U.H. Oelen
De heer C.G. Sleddering
De heer Q.L.A. Veerman
De heer R.J. de Vries
De heer M.V. Weterings
De heer M. Wit
Mevrouw E. Woudstra

Portefeuillehouders

Burgemeester M. Bezuijen
Wethouder, de heer J. van der Pol
Wethouder, de heer B.D. Lugthart
Wethouder, de heer A. van de Laar

Griffier plv.

A.Schipperheijn

Notulist

J. Hoefnagel

Betreft

Openbaar verslag Forum Stad en Samenleving d.d. 18 oktober 2018

Datum november 2018

1. Algemeen spreekrecht burgers over onderwerpen die op de agenda staan

Er zijn geen insprekers.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. De voorzitter deelt mede dat er in verband met de bespreking van het collegeprogramma spreektijden zijn afgesproken met de fracties.

3. Bespreking collegewerkprogramma 2018 - 2022

De voorzitter geeft de woordvoerders van de fracties het woord:

Mevr. Bentvelzen (BvR) stelt dat haar fractie het Collegewerkprogramma (CWP) voor kennisgeving aanneemt. Het staat vooral vol van ideeën. Groen staat op één, terwijl BvR merkt onder de bewoners dat o.a. veiligheid, zorg, werk, eenzaamheid belangrijker worden geacht. Onderhoud van groen is echter wel belangrijk. 9 miljoen kost dit CWP en het is onduidelijk welke inkomsten hier tegenover staan. Er zijn veel kosten gemaakt aangaande het participatietraject bij de totstandkoming van dit programma. Het college heeft hiermee de plank misgeslagen. Ga naar de burgers toe en spreek de mensen op straat of ga de wijken in of naar Stervoorde. BvR doet dit en blijft dit doen. Dat neemt niet weg dat BvR de voorstellen van dit college kritisch zal beoordelen en zich constructief zal opstellen.

Mevr. Alberts (GL) Het doet ons deugd dat de drie duidelijke duurzaamheidsdoelen uit het hoofdlijnenakkoord, in 2030 voldoen aan de luchtkwaliteitsnormen van de Wereldgezondheidsorganisatie, in 2040 energieneutraal en in 2050 een circulaire economie, in het werkprogramma zijn vertaald naar een aanpak voor de komende vier jaar. Dat Rijswijk verder werkt aan het tegengaan van de effecten van klimaatverandering. Dat thema's als groen en leefbaarheid de hoogste prioriteit hebben. Dat het college ambities laat zien op het thema 'jeugd en onderwijs' door integrale/brede scholen, groen-blauwe schoolpleinen en duurzame schoolgebouwen met veel aandacht voor sport, natuur, cultuur, techniek en maatschappelijke bewustwording. Dat het Collegewerkprogramma veel aandacht besteedt aan intergraliteit en samenwerking, maar ook aan individuen en dus aan maatwerk. We kijken uit naar de bijbehorende uitvoerings- en investeringsagenda's en - programma's die later zullen volgen. Daarbij willen we als aandachtspunt meegeven, zoals al eerder aangegeven in het kaderdebat: om oog te houden "voor de mensen die het wat minder getroffen hebben om wat voor reden dan ook. Mensen die het op 'eigen kracht' tijdelijk of langdurig niet gaan redden verdienen onze aandacht." Een pleidooi tot empathie, tot inleven in de ander. Regels en maatregelen staan in dienst van de mens, van het individu, van de samenleving in plaats van andersom. Kijk naar elk individu, zonder vooroordelen en met een open blik. Pas dan kan je mensen die dat nodig hebben sterker maken, zich nuttig laten voelen en verantwoordelijk doen voelen. Het is nu aan het college om het werkprogramma uit te voeren. Er zijn voldoende acties, ideeën en uitdagingen voor Rijswijk om de komende tijd, de komende vier jaar, mee aan de slag te gaan. En voor alles geldt: "Rijswijk maken we samen", dat zit bij dit college wel goed.

De heer Sleddering (VVD) geeft aan dat de VVD met volle verstand het Hoofdlijnenakkoord heeft getekend en daar staat de VVD ook voor. We hebben kennis genomen van het collegewerkprogramma als zijnde een stuk van het college en de vertaling daarvan zien we terug bij de a.s. begroting. Daar zullen wij de voorstellen van het college verder beoordelen.

De heer Dolmans (D66) stelt dat D66 Rijswijk zich herkent in de gekozen thema's voor de toekomst van Rijswijk Belangrijke onderwerpen zoals investeren in Rijswijk als groene en duurzame woonstad; leefbaarheid verbeteren en de basis op orde. Versnellen van de aanpak van straatverlichting, door wethouder Armand van de Laar, voortzetten van het goede onderwijsbeleid van de vorige wethouder onderwijs Nicole Dierdorp. Blijven inzetten op kansgelijkheid en bestrijding laaggeletterdheid, opstellen en vooral uitvoeren van een duidelijke economische strategie die ondernemers in Rijswijk laat ondernemen, samen met ondernemers, het zichtbaar maken van cultureel erfgoed. Goede dienstverlening en goede, enthousiaste en initiatief nemende ambtenaren als belangrijke randvoorwaarde om in Rijswijk goed te kunnen wonen en werken.

Wel een oproep aan het college om niet het momentum te verliezen. Thema's zoals participatie, duurzaamheid en energietransitie moeten echt snel tot actie leiden. Er moeten op korte termijn concrete plannen aan de raad gepresenteerd worden op deze onderwerpen. Spreker vraagt ook aandacht voor een aantal concrete acties zoals 'doe-groen'; parken niet alleen om doorheen te wandelen of fietsen maar waar je ook actief aan de slag kunt. Minder bureaucratie voor zorgpatiënten:

Forum Stad & Samenleving

18 oktober 2018

betere aansluiting tussen ziekenhuisopname en terugkeer naar huis. D66 Rijswijk roept het college tot slot op om ook op het Stadhuis te zorgen voor meer vakmanschap en ruimte voor professionals, om de inwoners en ondernemers van Rijswijk goed te kunnen ondersteunen.

De heer Karremans (WIJ.) is namens zijn fractie erg tevreden dat onderwerpen als dienstverlening en participatie opgenomen zijn in het collegewerkprogramma. Verder goed dat er aandacht is geschonken aan leefbaarheid van de stad, voldoende beweging en een gezonde leefstijl. WIJ. is verheugd dat de Nota Dienstverlening onverminderd wordt uitgevoerd, want een goede bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente is belangrijk. Wat participatie betreft is er nog een weg te gaan, maar heeft het college met de stadsbijeenkomsten het goede voorbeeld gegeven. Innovatieve projecten op dit terrein blijven nodig om dit verder te ontwikkelen.

Mevr. Besteman (CDA) geeft aan dat dit voorliggende collegeprogramma van 4 partijen niet meer dan een verhaal is van goede voornemens en als het ware een verzameling van verkiezingsprogramma's. Het belangrijkste ontbreekt: dat is de financiële onderbouwing en dat zien we in dit programma niet terug. Mevr. Besteman geeft vervolgens een aantal voorbeelden uit het CWP over de passages op pag. 3 over integriteit. Hieruit blijkt dat het onduidelijk is wat het college bij de participatiebijeenkomsten aan input had willen hebben. Al met al lijkt de zg. inspraak op het CWP een wassen neus. Ook ten aanzien van onderwerpen als de Bogaard en de Beatrixlaan leken inwoners niet serieus te worden genomen. De PR machine van dit college draait op volle toeren, terwijl bij dit participatietraject niet duidelijk was wat de rol en bevoegdheid was van de bewoners. En dit terwijl er een glashelder rapport van de Rekenkamer ligt met duidelijke aanbevelingen voor raad en college over participatie. Daar is in dit afgelopen participatietraject niets van geleerd. Bovendien wat heeft dit proces van participatie allemaal gekost? Kortom, het CDA gaat nu niet meedenken met dit CWP. De plannen van het CDA ziet u terug bij de begroting.

De heer Keus (GBR) geeft aan dat de inhoudelijke inbreng van GBR ook volgt bij de behandeling van de begroting. Wel heeft hij enkele opmerkingen over het gevoerde proces, lees : het uitgebreide participatietraject. Participatie, zo stelt hij is geen doel op zich en dat was wel het geval, zo lijkt het. De opkomst bij de bijeenkomst was teleurstellend en de mensen die er wel waren waren gelieerd aan een partij, instelling, onderneming of hadden anderszins een belang om daar te komen. Je kunt dus niet spreken van echte participatie en in die zin is er niet sprake van een breed gedragen akkoord. Zie ook de quote geef groenbeheer meer geld en mogelijkheden, maar deze gezochte quote geeft aan dat dit niet echt de grote zorgen zijn van deze gemeente. Bovendien hadden we net verkiezingen gehad en dan is het ook niet gek dat de belangstelling voor dit soort participatiesessies niet groot is. Tevens heb ik gezien wat de kosten waren van deze sessies en ik kan niet anders zeggen dat er veel geld is uitgegeven en dat het zonde is geweest van het belastinggeld.

De heer Kooy (PvdA) geeft aan dat de punten van zijn fractie niet zijn opgenomen in het CWP. Dat is jammer voor een breed draagvlak voor dit programma. Een gemiste kans voor dit college, want het programma had samen met het college besproken kunnen worden.

Er staan nu veel algemeenheden in, onderzoeken, maar wat gaan we nu werkelijk doen? Onze aandachtspunten zoals duurzaamheid, milieu, wonen en bouwen naar behoefte, aandacht voor jongeren en de eerder ingediende motie voor seniorenwoningen, welzijn voor kinderen, ontmoetingsplekken zijn niet opgepakt. Het CWP straalt te weinig ambitie uit. Wij hebben genoeg plannen en ideeën en willen daar graag over debatteren en naar echte oplossingen zoeken.

De heer Weterings (RB) zal de plannen van het college kritisch en oprecht volgen. Met name ten aanzien van het onderhoud van het groen. Hij mist wel aspecten zoals aanpak van cybercrime en loverboys. Daar mist hij informatie over. Verder blijft het onderwerp parkeren een uitdaging en bevreemdt het hem dat de hondenbelasting weer is opgenomen, terwijl toch een meerderheid van de partijen in deze raad daarvan af wilt. Er wordt in het CWP volop gesproken over apps en drones, maar Rijswijk vergrijsst en deze groepen hebben hier niets mee. Denk ook aan deze doelgroep. Veel aandacht voor de nieuwbouw wijken, maar er is ook nog een Muziekbuurt en Steenvoorde. Deze buurten verpauperen en hebben ook aandacht nodig! Na lang wachten heb ik de cijfers van de kosten

Forum Stad & Samenleving

18 oktober 2018

van het afgelopen participatietraject gezien. Hij noemt getallen zoals 8000 euro voor de huur Broodfabriek, Vlietzicht ruim 4000 euro en hoge kosten van een dagvoorzitter en de Compagnie en Grand Winston. Waarom niet de naastgelegen bibliotheek afgehuurd van de gemeente? Was nog gratis geweest.

Deze hoge kosten kunnen we niet verklaren en uitleggen aan de burgers van Rijswijk, zo stelt spreker. Het zijn te dure opties en leer van deze fouten. Rijswijk maken we samen, maar dan op een andere manier, zo besluit hij.

Mevr. De Man (OR) stelt dat de fractie van OR het collegewerkprogramma voor kennisgeving heeft aangenomen. Onze inhoudelijke inbreng ziet u terug bij het begrotingsdebat, zo stelt ze. Wat dat betreft sluit OR zich aan bij de woorden van het CDA en GBR. Ook OR is niet blij met het gevoerde participatietraject. Daar is veel tijd in gestoken en is er dus ook 6 maanden niet geregeerd als college. de vraag is ook : wanneer is het college nu tevreden over dit participatietraject. Is het de opkomst ? de uitslagen van de enquêtes ? , de informatie aan de burger op avonden, enquêtes op straat. Kortom, wat heeft het college geleerd en wat had het bijv. anders kunnen doen?

BEANTWOORDING COLLEGE 1^E TERMIJN

De voorzitter geeft het woord aan wethouder de heer Lugthart.

De heer Lugthart geeft aan dat er de komende periode belangrijke dossiers liggen waarover besluiten moeten worden genomen zoals de sporthal, het Huis van de Stad, de Beatrixlaan. Thema's als sport, gezondheid, openbaar vervoer, eenzaamheid, welzijn, dienstverlening worden allemaal genoemd in het collegeprogramma. Een mooie agenda dus voor de komende tijd. Ik hoor een constructieve bijdrage en houding van de raad daarbij en daar ben ik blij mee. We hebben bij dit programma de mensen betrokken en natuurlijk kan dat eventueel meer of anders. Het kan altijd beter en wat dat betreft sta ik open voor tips en adviezen hierover vanuit de raad.

Wethouder de heer van der Pol dankt een ieder voor de input. Richting het CDA stelt hij dat de financiële doorrekening terugkomt in de begroting en dan komen we in het debat hierover hierop terug. D66 stelt dat er ruimte moet komen voor professionals. Nu binnen het Sociaal Domein doen we dit al bijv. ten aanzien van jeugdzorg. Richting PvdA: aandacht voor de kwetsbare groepen hebben we en de urgentie is helder.

Wethouder de heer Van de Laar stelt mede namens de afwezige wethouder mevr. Borsboom dat groen veel genoemd is bij de inwoners en het komt vaak terug in de beleving. Was ook een belangrijk thema in de Broodfabriek. Het moet weer prettig zijn om in het groen te verblijven en te recreëren. Daarom gaan we ook de Landgoederenzone ontwikkelen en toegankelijk maken. Dat geldt ook voor de verdere ontwikkeling en herinrichting van straten en pleinen. Wat dat betreft staat de ecologische waarde en biodiversiteit bovenaan.

We maken scherpe keuzes in de Bogaard en in de Plaspoelpolder. In het onderwijs gaan we verder met het taalonderwijs en gelijke kansen. Aandacht is er voor de lokale economie en het technisch onderwijs. Binnen Wonen worden een aantal doelgroepen genoemd: studenten, senioren, arbeidsmigranten. Er is sprake van een sterke behoefte bij alle doelgroepen in dat verband. We gaan bouwen in de Benedictuslocatie en er is een blijvers lening. Dat zijn voorbeelden van antwoord hierop.

De heer Bezuijen merkt op dat het vanavond duidelijk is hoe belangrijk het is om het traject participatie de komende tijd vorm te gaan geven. Het college in samenwerking met de raad en daarom is het ook goed dat er een werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing in het leven is geroepen en daarmee aan de slag gaat. We gaan daar gezamenlijk vorm en inhoud aan geven. Aandacht zal er ook zijn voor het thema integriteit. Daar gaan we proactief mee aan de slag en gaan we bijv. 1 x per jaar aandacht aan geven.

Forum Stad & Samenleving

18 oktober 2018

De heer Van Enk (CDA) merkt op dat het hem bevreemdt dat vanavond meerdere partijen opmerkingen en vragen hebben gesteld over het afgelopen participatietraject aangaande het collegewerkprogramma. Daar wordt door niemand op gereageerd?

De heer Bezuijen stelt dat ervoor een bepaald traject gekozen is en dat een ieder daar z'n mening over mag hebben en we kijken welke leereffecten dit heeft. Dat is prima. Hoe we hier verder mee omgaan zien we ook graag terug in de genoemde werkgroep. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van college en raad.

De heer Van Enk (CDA) geeft aan dat in het afgelopen participatietraject de rol van de raad juist heeft ontbroken.

TWEEDE TERMIJN

Mevr. Bentvelzen (BvR), mevr. Alberts (GL) en de heer Sleddering (VVD) hebben geen behoefte aan een tweede termijn.

De heer Dolmans (D66) geeft aan dat de kritiek op het participatietraject hem aan het hart gaat. Het is natuurlijk belangrijk hoe we vooraf de raad betrekken en hoe we het proces inrichten en het speelveld afbakenen. Dat nemen we in de toekomst mee en er zijn ook leerpunten. Die handschoen pak ik op, zo stelt hij.

De heer Keus (GBR) stelt dat de raad een mandaat van de kiezers heeft gekregen om de stad te besturen en dan is het dus ook logisch dat de raad erbij betrokken wordt.

Mevr. Besteman (CDA) stelt dat het college zich er te lichtvoetig vanaf maakt. Alle partijen kennen al lang het rapport van de Rekenkamer over participatie met de aanbevelingen voor raad en college. Waarom is dat in dit traject niet opgepakt? Waarom zou ik dan nu geloven dat dit dan nu wel opgepakt gaat worden?

De heer Kooy (PvdA) benadrukt dat de PvdA wel een traject van participatie gevolgd heeft voor de verkiezingen en dat onze inbreng vanuit de raad genegeerd is. Het collegewerkprogramma had in een aantal raadsessies besproken kunnen worden. Die lessen lagen klaar.

De heer Dolmans (D66) sluit zijn tweede termijn af door te stellen dat hij graag een tijdschema ziet voor de thema's duurzaamheid / energietransitie en een brede inzet van professionals binnen de gemeente.

De heer Karremans (WIJ) geeft in tweede termijn aan het traject van participatie goed is gegaan. Uiteraard is het een leerproces. Wel vreemd te horen dat sommige partijen aangeven dat ze niet benaderd zijn als partij. Als het ging om het traject van het Hoofdlijnenakkoord wilde niemand als oppositiepartij meepraten.

Mevr. Besteman (CDA) geeft aan dat niet is meegedaan, omdat zoals wethouder Van der Pol ook toegeeft, er geen financiële onderbouwing was. Een participatietraject zonder financiële onderbouwing is een fopspeen. Bovendien zijn er naar aanleiding van het gevolgde participatietraject geen wijzigingen aangebracht in het Akkoord. Of kunt u één voorbeeld noemen van een aanpassing in het akkoord naar aanleiding van het gevolgde participatieproces.

De heer Karremans (WIJ.) stelt dat er alles aan gedaan is partijen mee te laten doen in het participatietraject. Dat was een kans voor de oppositie. En dan gaat het niet zoals OR stelt om gaten dichten in het CWP. Richting mevr. Besteman op haar laatste vraag stelt spreker dat hij niet direct een voorbeeld bij de hand heeft.

Mevr. Bentvelzen (BvR) reageert dat de oppositie is thuis gebleven, omdat de discussie met de partijen uit de oppositie in het openbaar had moeten plaatsvinden. Niet besloten, maar transparant.

Forum Stad & Samenleving

18 oktober 2018

Mevr. Besteman (CDA) stelt dat het vreemd klinkt dat we nu lering uit het participatietraject van toen lering moeten trekken. Het rapport van de Rekenkamer lag er al lang en daar staat alles in. De inhoudelijke voorstellen en plannen van het CDA volgen bij de begroting.

De heer Keus (GBR) stelt dat het veelzeggend is dat geen enkele wethouder vanavond verantwoordelijkheid neemt voor het participatietraject. Niemand is er erg trots op. Dat zegt genoeg en geeft aan dat het geen succes was en verspilling van het belastinggeld.

De heer Kooy (PvdA) geeft aan dat het opmerkelijk is dat de VVD steeds wijst naar het Hoofdlijnenakkoord. Staan ze wel achter dit collegeprogramma ? Spreker mist het hele sociale hart van Rijswijk. Dat wordt niet genoemd. Een ziel ontbreekt in dit programma. Wat gaan we doen met gelijke kansen, het armoedebeleid, buurthuis kamers, sportgelegenheden, welzijn voor kinderen etc. ?

De heer Dolmans (D66) reageert dat de heer Kooy dan kennelijk het CWP niet heeft gelezen, want dat staat er allemaal wel in. De heer Kooy maakt er een karikatuur van!

De heer Kooy (PvdA) antwoordt dat dat dan de mening is van de heer Dolmans. Ik zie geen concrete plannen, zo stelt hij.

De heer Sleddering (VVD) antwoordt nog richting de heer Kooy dat de VVD het Hoofdlijnenakkoord heeft ondertekend en dat het CWP een programma is van het college. De plannen uit het akkoord zien we terug in de begroting. Dat bedoelt de VVD!

De heer Weterings (RB) stelt dat we nog wel een keer een discussie kunnen houden over de kosten van dit afgelopen participatietraject en welke gelegenheden er daarvoor in aanmerking kunnen komen. Voorlopig is er veel geld verspild. Verder mist hij het woord onderhoud aan groen. Daar zijn immers veel klachten over.

Mevr. de Man (OR) sluit zich aan bij GBR. Het college lijkt niet tevreden met het participatietraject . De heer Lugthart geeft geen duidelijk antwoord op haar vragen of er cijfers zijn aangaande dit traject en wat de leermomenten waren?

Wethouder de heer Lugthart vindt het onverstandig nu cijfers te gaan noemen. Er zijn zaken goed gegaan en misschien minder. Iedere avond waren er zo'n 50 mensen aanwezig en hebben de moeite genomen om te gaan kijken en constateerde dat er ook veel mensen waren die ik niet eerder heb gezien en natuurlijk zaten daar ook mensen bij met een bepaald belang. Het gaat immers ook om mensen die iets doen in Rijswijk.

De heer Keus (GBR) vindt dat de verhouding "gewone" burger en mensen met een bepaald belang zoek was. De opkomst was niet representatief voor het CWP. Dat draagt het college ook uit.

De heer Lugthart stelt dat hierover te negatief wordt geoordeeld. Er is waardevolle input geleverd en ook daadwerkelijk gebruikt en opgeschreven. Dat was ook het doel van dit participatietraject. Misschien was het niet de meest excellente vorm van participatie, maar laten we daarvan leren en cijfers zeggen niet zoveel. Op de vraag van mevr. Besteman (CDA) stelt de wethouder dat er als gevolg van het participatietraject geen wijzigingen zijn aangebracht in het collegewerkprogramma en dat was ook niet de bedoeling.

De heer Weterings stelt dat met dit soort bedragen 60 a 80.000 euro die ermee gemoeid gingen hij het anders had gedaan. Bepaalde werkvormen, zoals met de kartonnen bouwsteen dozen en locaties hadden beduidend anders en goedkoper gekund.

De heer Lugthart stelt dat hij niet weet of deze cijfers van RB kloppen, maar er is van geleerd. Het was misschien niet goedkoop, maar wel realistisch en waardevol.

Forum Stad & Samenleving

18 oktober 2018

Wethouder de heer Van de Laar geeft aan dat in het vervolg duidelijk is dat dit soort participatie bijeenkomsten geëvalueerd moeten worden. Er was in ieder geval veel enthousiasme en er is waardevolle input opgehaald. Het ging trouwens niet alleen om input, maar ook om keuzes te maken. Natuurlijk moeten vormen van participatie zich nog bewijzen.

Mevr. Bentvelzen (BvR) stelt dat zij niet enthousiast was bij zo'n bijeenkomst. Echte grote vraagstukken kwamen niet aan de orde.

Wethouder Van de Laar geeft tot slot nog aan dat in het CWP blijkt dat er een grote ambitie is ten aanzien van duurzaamheid dat verder gaat dan de landelijke norm.

De heer Kooy (PvdA) kan deze ambitie echter niet terugvinden in de begroting. **De heer Van de Laar** komt daar bij de begrotingsdiscussie op terug.

De heer Bezuijen besluit dat het woord participatie vanavond zo vaak gevallen is dat hij ook verwacht dat er veel enthousiasme straks terug te vinden is in de werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing.

De voorzitter sluit hiermee de discussie en het gezamenlijk Forum.

Er volgt een korte schorsing.

(on)gewijzigd vastgesteld in de vergadering van 4 december 2018

De griffier,

de voorzitter,